

EBA/GL/2020/02

2. dubna 2020

Obecné pokyny

k legislativním a nelegislativním
moratoriím na splácení úvěrů použitým
v souvislosti s krizí vyvolanou pandemií
COVID-19

1. Dodržování předpisů a oznamovací povinnosti

Status těchto obecných pokynů

1. Tento dokument obsahuje obecné pokyny vydané podle článku 16 nařízení (EU) č. 1093/2010¹. V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 příslušné orgány a finanční instituce vynaloží veškeré úsilí, aby se těmito obecnými pokyny řídily.
2. Obecné pokyny formulují názor orgánu EBA na náležité postupy dohledu v rámci Evropského systému dohledu nad finančním trhem nebo na to, jak by unijní právní předpisy měly být uplatňovány v konkrétní oblasti. Příslušné orgány ve smyslu čl. 4 odst. 2 nařízení (EU) č. 1093/2010, na které se tyto obecné pokyny vztahují, by se jimi měly řídit a začlenit je do svých postupů (např. pozměněním svého právního rámce nebo dohledových postupů), včetně případů, kdy jsou obecné pokyny zaměřeny v prvé řadě na instituce.

Oznamovací povinnosti

3. V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010 musí příslušné orgány do 3. června 2020 orgánu EBA oznámit, zda se těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit, a v opačném případě uvést do tohoto data důvody, proč se jimi neřídí či nehodlají řídit. Neposkytnou-li příslušné orgány oznámení v této lhůtě, bude mít orgán EBA za to, že se těmito obecnými pokyny neřídí nebo nehodlají řídit. Oznámení by měla být zasílána na formuláři, který je k dispozici na internetových stránkách orgánu EBA, s označením „EBA/GL/2020/02“. Oznámení by měly předkládat osoby náležitě oprávněné oznamovat jménem svého příslušného orgánu, zda se těmito obecnými pokyny řídí, či nikoli. Jakoukoli změnu stavu dodržování pokynů je rovněž nutno oznámit orgánu EBA.
4. Oznámení budou zveřejněna na internetových stránkách orgánu EBA v souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331 15.12.2010, s. 12).

2. Předmět, oblast působnosti a definice

Předmět

5. Tyto obecné pokyny upřesňují obezřetnostní postup týkající se legislativních a nelegislativních moratorií na splácení úvěrů, která byla zavedena v reakci na pandemii COVID-19.

Oblast působnosti

6. Tyto obecné pokyny se použijí ve vztahu k použití definice selhání podle článku 178 nařízení (EU) č. 575/2013 a klasifikace úlevy podle článku 47b uvedeného nařízení.

Adresáti

7. Tyto obecné pokyny jsou určeny příslušným orgánům vymezeným v čl. 4 odst. 2 bodě i) nařízení (EU) č. 1093/2010 a úvěrovým institucím vymezeným v čl. 4 odst. 1 bodě 1 nařízení (EU) č. 575/2013.

Definice

8. Není-li uvedeno jinak, mají pojmy použité a vymezené v nařízení (EU) č. 575/2013 v těchto obecných pokynech stejný význam.

3. Provádění

Datum použití

9. Tyto obecné pokyny se použijí od 02.04.2020.

4. Postup pro moratoria na splácení

Kritéria pro obecná moratoria na splácení

10. Pro účely těchto obecných pokynů by se moratorium mělo považovat za obecné moratorium na splácení, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:

- a) základem moratoria jsou použitelné vnitrostátní právní předpisy (legislativní moratorium) nebo nelegislativní iniciativa určité instituce týkající se úlevy v oblasti splácení v rámci celoodvětvového nebo celosektorového programu moratoria, jež je schválen nebo koordinován v rámci bankovního odvětví nebo jeho podstatné části, případně i ve spolupráci s veřejnými orgány, přičemž účast v programu moratoria je otevřená a příslušné úvěrové instituce přijímají na základě tohoto programu podobná opatření týkající se úlev v oblasti splácení (nelegislativní moratorium);
- b) moratorium se vztahuje na velkou skupinu dlužníků předem vymezených na základě širokých kritérií, přičemž jakákoli kritéria pro určení oblasti působnosti moratoria by měla dlužníkovi umožňovat využití moratoria bez posouzení jeho úvěruschopnosti; k příkladům takových kritérií patří kategorie nebo podkategorie expozice, průmyslové odvětví, produktové řady nebo zeměpisná poloha. Oblast působnosti moratoria může být omezena pouze na dlužníky řádně plnící své závazky, kteří před použitím moratoria nevykazovali žádné platební problémy, neměla by však být omezena pouze na ty dlužníky, kteří pociťovali finanční obtíže před vypuknutím pandemie COVID-19;
- c) moratorium předpokládá pouze změny harmonogramu splácení, a to zejména formou pozastavení, odkladu nebo snížení částek jistiny, úroku nebo celých splátek na předem stanovenou dobu; neměly by se měnit žádné další podmínky úvěrů, například úroková sazba;
- d) moratorium nabízí stejné podmínky pro změny harmonogramů splácení pro všechny expozice, na které se moratorium vztahuje, a to i v případě, že použití moratoria není pro dlužníky povinné;
- e) moratorium se nevztahuje na nové úvěrové smlouvy poskytnuté po datu oznámení moratoria;
- f) moratorium bylo zahájeno v reakci na pandemii COVID-19 a bylo použito před 30. červnem 2020. Tento termín však může být v budoucnu revidován v závislosti na vývoji aktuální situace související s pandemií COVID-19.

Jednotlivá obecná moratoria na splácení se mohou vztahovat na různé široké segmenty dlužníků nebo expozic.

Klasifikace podle definice úlevy

11. Pokud obecné moratorium na splácení splňuje podmínky uvedené v bodě 10 a použije se na všechny expozice instituce v rámci oblasti působnosti moratoria, neměla by taková opatření měnit klasifikaci expozic na základě definice úlevy podle článku 47b nařízení (EU) č. 575/2013 nebo měnit to, zda se opatření považují za nucenou restrukturalizaci podle čl. 178 odst. 3 písm. d) uvedeného nařízení. V důsledku toho by použití obecného moratoria na splácení samo o sobě nemělo vést k reklasifikaci expozice na expozici s úlevou (buď výkonnou, nebo nevýkonnou), ledaže by expozice byla již v okamžiku použití moratoria klasifikována jako expozice s úlevou.
12. Pokud instituce poskytují nové úvěry dlužníkům, kteří podléhají obecnému moratoriu na splácení, nevede to automaticky k reklasifikaci expozic na expozice s úlevou. Klasifikace by však měla být individuálně posouzena podle článku 47b nařízení (EU) č. 575/2013.

Použití definice selhání na expozice, na něž se vztahují moratoria na splácení

13. Pokud obecné moratorium na splácení splňuje podmínky uvedené v bodě 10, mělo by se k němu přistupovat v souladu s body 16 až 18 pokynů Evropského orgánu pro bankovnínictví k používání definice selhání podle článku 178 nařízení (EU) č. 575/2013². V důsledku toho by pro účely čl. 178 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 575/2013 a v souladu s čl. 178 odst. 2 písm. e) uvedeného nařízení měly instituce počítat dny po splatnosti na základě revidovaného harmonogramu splácení vyplývajícího z použití jakéhokoli moratoria. Stejně tak pro účely čl. 47a odst. 3 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013 by instituce měly počítat dny po splatnosti na základě revidovaného harmonogramu splácení vyplývajícího z použití jakéhokoli moratoria.
14. Po celou dobu trvání moratoria by instituce měly potenciální pravděpodobnost nesplácení u dlužníků, na které se moratorium vztahuje, posuzovat v souladu se zásadami a postupy, které se obvykle pro taková posouzení používají, a to včetně případů, kdy jsou jejich základem automatické kontroly známek pravděpodobnosti nesplácení. Pokud se provádí manuální posouzení jednotlivých dlužníků, měly by instituce upřednostňovat posouzení dlužníků, u nichž vlivy pandemie COVID-19 pravděpodobně povedou k dlouhodobějším finančním obtížím nebo úpadku.
15. Při posouzeních pravděpodobnosti nesplácení u jednotlivých dlužníků po skončení používání moratoria podle bodu 10 by měly instituce upřednostnit posouzení těchto případů:
 - a) případy, kdy dlužníci zaznamenají prodlení s platbami krátce po skončení moratoria;

² EBA/GL/2016/07 ze dne 28. září 2016 k používání definice selhání podle článku 178 nařízení (EU) č. 575/2013, k dispozici na adrese https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1721448/611855d1-e7eb-4b66-892b-ed1309cb3b48/Guidelines%20on%20default%20definition%20%28EBA-GL-2016-07%29_CS.pdf.

- b) případy, kdy jsou jakákoli opatření týkající se úlevy uplatněna krátce po skončení moratoria.
16. Instituce by měly posouzení pravděpodobnosti nesplácení provádět na základě nejaktuálnějšího harmonogramu splácení vyplývajícího z použití obecného moratoria na splácení. Jsou-li dlužníkovi k dispozici jakákoli dodatečná podpůrná opatření stanovená veřejnými orgány v reakci na pandemii COVID-19 a tato opatření mohou mít vliv na jeho úvěruschopnost, měla by se tato opatření vzít při posouzení pravděpodobnosti nesplácení v úvahu. Jakákoli forma snižování úvěrového rizika, například záruky poskytované institucím třetími stranami, by však neměla osvobodit instituce od povinnosti posuzovat u dlužníka potenciální pravděpodobnost nesplácení nebo ovlivnit výsledky takového posouzení.

Dokumentace a oznámení

17. Pokud instituce použijí nelegislativní obecné moratorium na splácení, měly by o tom uvědomit své příslušné vnitrostátní orgány a poskytnout všechny tyto informace:
- a) datum, od něhož moratorium použijí;
 - b) kritéria pro výběr expozic, na které se moratorium vztahuje, podle bodu 10.b);
 - c) počet dlužníků a částku expozice v oblasti působnosti moratoria;
 - d) podmínky nabízené na základě moratoria včetně doby trvání moratoria;
 - e) rozdělení dlužníků a expozic v oblasti působnosti moratoria podle všech ratingových stupňů (nebo rovnocenného měřítka rizik) používaných pro účely interního vykazování.
18. Příslušné vnitrostátní orgány by měly Evropský orgán pro bankovníctví informovat o jakémkoli použití obecných moratorií na splácení ve svých jurisdikcích a pro každé moratorium poskytnout všechny tyto informace:
- a) zda jde o moratorium legislativní nebo nelegislativní;
 - b) v případě legislativního moratoria, zda je pro instituce povinné, nebo, pokud není povinné, zda jsou instituce k používání moratoria nějakým způsobem veřejně povzbuzovány;
 - c) v případě nelegislativního moratoria rozsah použití moratoria ze strany odvětví bankovníctví v jejich jurisdikci;
 - d) datum, od něhož se moratorium použije;
 - e) kritéria pro výběr expozic, na které se moratorium vztahuje, podle bodu 10.b);
 - f) podmínky nabízené na základě moratoria včetně doby trvání moratoria.

19. Instituce by měly shromažďovat a mít k okamžitě dispozici alespoň všechny tyto údaje:

- a) jasnou identifikaci expozic nebo dlužníků, pro něž bylo moratorium nabídnuto;
- b) jasnou identifikaci expozic nebo dlužníků, u nichž bylo moratorium použito;
- c) částky, které byly pozastaveny, odloženy nebo sníženy z důvodu použití moratoria;
- d) jakoukoli hospodářskou ztrátu vyplývající z použití moratoria na jednotlivé expozice a související náklady ze znehodnocení.